

[Hem](#) > ... > [Familjefrågor Och Arv](#) > [Skilsmässa Och Hemskillnad](#) > [Poland](#)

Skilsmässa och hemskillnad

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Polen

1 Vilka krav måste vara uppfyllda för att makarna ska kunna få en dom på äktenskapsskillnad?

Äktenskapsskillnad grundar sig på att det föreligger djup och varaktig söndring i äktenskapet. Båda förutsättningarna måste föreligga samtidigt (artikel 56.1 i familje- och förmyndarskapslagen, KRiO).

2 På vilka grunder kan man få äktenskapsskillnad?

Som anges i punkt 1 grundar sig äktenskapsskillnad på att det föreligger djup och varaktig söndring i äktenskapet. Båda förutsättningarna måste föreligga samtidigt (artikel 56.1 i familje- och förmyndarskapslagen, KRiO).

Även om det föreligger djup och varaktig söndring i äktenskapet får en dom om äktenskapsskillnad inte meddelas om detta skulle äventyra parets gemensamma minderåriga barns bästa eller på annat sätt vara oförenligt med reglerna om social samexistens. Äktenskapsskillnad är inte heller tillåtet om ansökan inges av den make som bär hela skulden för söndringen, såvida inte den andra maken går med på äktenskapsskillnad eller dennes vägran att samtycka till äktenskapsskillnad i den aktuella situationen är oförenlig med reglerna om social samexistens.

3 Vilka rättsliga konsekvenser får en äktenskapsskillnad när det gäller

3.1 makarnas personliga förhållanden (t.ex. i fråga om efternamn),

En frånskild make som ändrade sitt efternamn när han eller hon gifte sig kan inom tre månader från det att domen om äktenskapsskillnad vann laga kraft återta sitt tidigare efternamn. I så fall måste en förklaring om detta lämnas in till chefen för folkbokföringskontoret eller en konsul. En frånskild make får dessutom ingå nytt äktenskap.

3.2 fördelningen av makarnas egendom,

När makarna ingår äktenskap upprättas en förmögenhetsgemenskap enligt lag (lagstadgad giftorätt). I förmögenhetsgemenskapen ingår egendom som förvärvats av en make eller makarna tillsammans under den period som den lagstadgade giftorätten gäller (gemensam egendom). Egendom som inte omfattas av lagstadgad giftorätt utgör makens personliga egendom. På begäran av en av makarna kan domstolen dela upp den gemensamma egendomen i domen om äktenskapsskillnad, så länge som bodelningen inte medför allt för stora förseningar i förfarandet. Båda makarna har lika stor andel i den gemensamma egendomen. Vid tungt vägande skäl får endera maken emellertid begära att domstolen fastställer deras andelar i den gemensamma egendomen i proportion till makarnas respektive insatser i förvärvandet av egendomen.

Om makarna har en gemensam bostad fastställer domstolen dessutom i sin dom om äktenskapsskillnad hur bostaden ska användas under den tid som de frånskilda makarna fortfarande bor tillsammans i den. I

undantagsfall, där en av makarna genom mycket klandervärt beteende gör det omöjligt för dem att bo tillsammans, kan domstolen på den andra makens begäran förordna att maken ska avhysas.

På gemensam begäran av parterna kan domstolen i domen om äktenskapsskillnad också besluta om delning av en gemensam bostad eller att tilldela en av makarna bostaden (om den andra maken samtycker till att lämna den utan att anvisas en ersättningsbostad och ersättningsutrustning) i den mån det är möjligt att dela eller tilldela bostaden på detta sätt. Vid beslut om den gemensamma bostaden tar domstolen först och främst hänsyn till behoven hos barnen och den förälder som anförtrotts föräldraansvaret.

3.3 makarnas gemensamma, underåriga barn,

I domen om äktenskapsskillnad beslutar domstolen om föräldraansvaret för gemensamma minderåriga barn och hur kontakten mellan föräldrarna och barnen ska utformas. Den beslutar också i vilken utsträckning vardera maken är skyldig att stå för kostnaderna för barnens underhåll och uppfostran. Domstolen beaktar skriftliga överenskommelser mellan makarna om hur föräldraansvaret och umgängesrätten med barnet ska utövas efter äktenskapsskillnaden, så länge överenskommelsen ser till barnets bästa. Syskon bör uppfostras tillsammans om inte barnets bästa gör andra arrangemang nödvändiga.

Om det inte finns någon överenskommelse mellan makarna beslutar domstolen hur föräldraansvaret och umgängesrätten ska utövas efter äktenskapsskillnaden. Domstolen ska i sitt beslut ta hänsyn till barnets rätt att uppfostras av båda föräldrarna. Domstolen kan tillerkänna en av föräldrarna föräldraansvaret och begränsa föräldraansvaret för den andra föräldern till vissa skyldigheter och rättigheter i förhållande till barnet, om detta är till barnets bästa.

På begäran av föräldrarna kan domstolen avstå från att reglera umgängesrätten.

3.4 underhållsskyldighet mot den andra maken?

En frånskild make som inte har konstaterats ensam skyldig till söndringen i äktenskapet och som befinner sig i en svår ekonomisk situation kan kräva den andra maken på underhåll motsvarande hans eller hennes rättmätiga behov och den andra makens ekonomiska kapacitet.

Om en av makarna har konstaterats vara ensam skyldig till söndringen i äktenskapet och äktenskapsskillnaden medför en väsentlig försämring av den andra makens ekonomiska situation får domstolen, på begäran av den oskyldiga maken, ålägga den make som konstaterats skyldig till söndringen att betala ett underhållsbidrag till den oskyldiga maken för att i rimlig utsträckning tillgodose dennes behov, även om den sistnämnda inte befinner sig i ekonomiska svårigheter.

Underhållsskyldigheten gentemot en make upphör när han eller hon gifter om sig. Om en frånskild make som inte har konstaterats skyldig till söndringen i äktenskapet förpliktas att betala underhåll upphör underhållsskyldigheten också att gälla fem år efter domen om äktenskapsskillnad, såvida inte domstolen på den underhållsberättigades begäran förlänger denna femårsperiod på grund av exceptionella omständigheter.

4 Vad är den praktiska innebörden av hemskillnad?

Det är en formell separation, dvs. beslutad av domstol enligt artikel 61¹-61⁶ i familje- och förmyndarskapslagen (KRiO).

5 Vilka krav måste vara uppfyllda för att erhålla hemskillnad?

Villkoret för hemskillnad är att det har konstaterats att det föreligger djup söndring i äktenskapet. Även om det råder djup söndring i äktenskapet får emellertid hemskillnad inte beviljas om detta skulle äventyra parets gemensamma minderåriga barns bästa eller på annat sätt vara oförenligt med reglerna om social samexistens. Om makarna inte har några gemensamma minderåriga barn kan domstolen utfärda ett beslut om hemskillnad om båda parter begär detta.

6 Vad får en hemskillnad för rättsliga följder?

De rättsliga följderna av hemskillnad är i regel desamma som vid äktenskapsskillnad. Det är dock inte möjligt att under hemskillnaden

- ingå ett nytt äktenskap,
- återta sitt efternamn före äktenskapet.

7 Vad är den praktiska innebörden av annullering av äktenskap?

Annullering av äktenskap innebär ett upphävande, med retroaktiv verkan, av alla följder av ingåendet av äktenskap. Äktenskapet behandlas som om det aldrig hade existerat. Det enda undantaget är att barn som fötts i ett annullerat äktenskap behåller sin ställning som barn födda inom äktenskapet.

8 Vilka krav måste vara uppfyllda för att ett äktenskap ska annulleras?

Följande orsaker till annullering av ett äktenskap anges i en uttömmande förteckning i familje- och förmyndarskapslagen (KRiO):

- En av makarna har inte uppnått lagstadgad ålder för att gifta sig (artikel 10 i KRiO).
- En av makarna saknar helt rättskapacitet (artikel 11 i KRiO).
- En av makarna är psykiskt sjuk eller har en intellektuell funktionsnedsättning (artikel 12 i KRiO).
- En av makarna är redan gift med en annan person (artikel 13 i KRiO).
- Släktskap mellan makarna i nedstigande led, sidled (syskon, inbegripet styvsyskon och utomäktenskapliga syskon) eller släktskap genom giftermål i nedstigande led (artikel 14 i KRiO). Om viktiga skäl talar för det kan domstolen dock tillåta äktenskap trots släktskap genom giftermål.
- Adoptivförhållande mellan makarna (artikel 15 i KRiO).
- Angivande av en förklaring om att äktenskap har ingåtts av en person som av någon orsak inte var i stånd att uttrycka sin fria vilja, som vilseletts i fråga om den andra partens identitet eller som befann sig under hot (artikel 15¹ i KRiO).
- Om ett äktenskap ingicks genom ombud kan tillståndsgivaren begära att äktenskapet ska annulleras om inget domstolsbeslut utfärdats som godkänt äktenskap genom ombud, eller om fullmakten var ogiltig eller hade återkallats. Denna orsak till annullering kan dock inte åberopas om makarna hade ett samboförhållande.

För alla ovannämnda situationer gäller att de måste ha förelegat när äktenskapet ingicks. Om ett äktenskapshinder har upphört kan ett äktenskap som ingåtts inte annulleras oavsett om ett sådant hinder tidigare förelåg.

9 Vad blir den rättsliga följden av att äktenskapet annulleras?

Ett beslut om annullering av ett äktenskap är av konstitutiv karaktär och får följder för tredje part (*erga omnes*). De två typerna av följder är

- *ex tunc*, dvs. de sträcker sig tillbaka till dagen före ingående av äktenskapet, t.ex. återgår makarna till sitt civilstånd före ingåendet av äktenskapet och sitt tidigare efternamn; släktskapsförhållandet mellan ena maken och den andra makens familj upphävs och den lagliga arvsrätten upphör, och
- *ex nunc*, dvs. de uppstår vid den tidpunkt då beslutet om annullering av äktenskapet träder i kraft, t.ex. när det gäller egendomsförhållanden.

Följderna av en annullering av ett äktenskap när det gäller makarnas förhållande till de gemensamma barnen och makarnas förmögenhetsförhållanden regleras av de relevanta bestämmelserna om äktenskapsskillnad. En make som ingått äktenskap i ond tro betraktas som den make som bär skulden för söndringen i äktenskapet.

10 Kan man lösa frågor som har med äktenskapsskillnaden att göra på

annat sätt än genom att väcka talan i domstol?

I Polen förekommer familjemedling. Familjemedlingens grundläggande syfte är att lösa konflikter mellan makarna på ett sådant sätt att äktenskapsskillnad eller hemskillnad kan undvikas. Om detta är omöjligt används medling som ett sätt att i godo komma fram till en uppgörelse om villkoren för äktenskapsskillnaden (t.ex. vad gäller egendom och vårdnad). Det är främst icke-statliga organisationer, stiftelser och organisationer som ägnar sig åt medlingsverksamhet. Makar har också möjlighet att utnyttja olika slag av familjeterapi, psykologhjälp, psykoterapi, stödgrupper osv. Medling kan även genomföras under ett pågående domstolsförfarande.

11 I vilken domstol ansöker man om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap? Vilka formaliteter måste följas och vilka handlingar bör bifogas ansökan?

Ansökningar om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap ska inges till den regionala domstol (*sąd okręgowy*) som är behörig på den ort där makarna senast hade sin gemensamma bostad. Om en sådan domstol saknas ska de inges till den regionala domstol (*sąd okręgowy*) som är behörig på den ort där sökanden har sin hemvist.

En domstolsavgift tas ut för sådana ansökningar.

Följande handlingar ska bifogas ansökan: kopior av dokument rörande civilstånd (äktenskapsintyg, barns födelseattester), fullmakt för advokaten (om en part har valt att själv utse sin advokat) och andra intyg som kan vara relevanta vid avgörandet av ärendet (läkarintyg, intyg från offentliga myndigheter), administrativa beslut osv.

12 Kan man få rättshjälp för att täcka kostnaderna i målet?

Ja. En person vars ekonomiska situation gör att han eller hon inte kan betala avgiften kan ansöka om fullständig eller partiell befrielse från domstolskostnaderna och kan också begära att domstolen utser ett juridiskt ombud.

En person som ansöker om fullständig eller partiell befrielse från domstolskostnaderna eller att domstolen utser ett juridiskt ombud ska till ansökan bifoga ett intyg om sin ekonomiska situation (på en särskild blankett som tillhandahålls av domstolen), ett intyg om sina inkomster och andra uppgifter om sina egendoms- och familjeförhållanden.

13 Kan en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap överklagas?

Ja. I alla dessa mål kan domen överklagas i andra instans. En dom meddelad av en regional domstol kan överklagas till en appellationsdomstol.

14 Hur ska man göra för att få en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som meddelats i en annan medlemsstat erkänd i [medlemsstat]?

Enligt rådets förordning (EU) 2019/1111 av den 25 juni 2019 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar, och om internationella bortföranden av barn (*Bryssel IIb-förordningen*) erkänns sådana domar automatiskt i Polen utan att något särskilt förfarande behöver anlitas (artikel 30 ff. i Bryssel IIb-förordningen).

15 Till vilken domstol ska man vända sig för att begära omprövning av ett

beslut att i [medlemsstat] erkänna en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som har meddelats i en annan medlemsstat? Hur handläggs sådana mål?

En berörd part kan ansöka om att få fastställt att det saknas grund för att vägra erkännande av en dom (artikel 21.3 i Bryssel IIa-förordningen). I Polen ska en sådan ansökan lämnas in till en regional domstol (*sąd okręgowy*). Den territoriella behörigheten har fastställts i enlighet med artikel 103 i Bryssel IIb-förordningen. Upplysningar om detta finns på [e-juridikportalen](#).

16 Vilket lands lag tillämpas i ett mål om äktenskapsskillnad mellan makar som inte har hemvist i [medlemsstat] eller har olika medborgarskap?

Polen är bundet av ett flertal internationella avtal gällande denna fråga. Bestämmelserna i dessa avtal har företräde före bestämmelserna i polsk lagstiftning om internationell privaträtt. Därför kan olika bestämmelser vara aktuella om makarna har olika medborgarskap. Om det inte finns något internationellt avtal gäller lagen om internationell privaträtt av den 4 februari 2011 (*Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe*). Enligt artikel 54 i denna lag beviljas äktenskapsskillnad enligt den gemensamma nationella lagstiftning som gäller för båda makar vid den tidpunkt då ansökan om äktenskapsskillnad lämnas in. Om makarna inte har någon gemensam nationell lagstiftning gäller lagen i det land där båda makarna är bosatta då ansökan lämnas in. Om makarna inte bor på samma plats då ansökan lämnas in gäller lagen i det land där båda makar senast hade gemensam hemvist, på villkor att en av makarna fortfarande har sin hemvist där. I andra fall gäller polsk lagstiftning.

Denna webbplats ingår i portalen [Your Europe](#).

Din [åsikt](#) om informationens användbarhet är viktig för oss.

■ Senaste uppdatering: 27/01/2026

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.